

Projev ruského prezidenta Putina na summitu Rusko-Afrika dne 27.7.2023

28. červenec 2023|

[kob](#)|

Vážený pane Assoumani! Vážené hlavy států a vlád! Vysocí představitelé zemí afrického kontinentu!

Dámy a pánové!

Především bych vás všechny rád srdečně přivítal v Petrohradě. Děkuji vám, že jste přijali pozvání a přijeli k nám. V naší zemi jste mezi přáteli a stejně smýšlejícími lidmi.

Složení účastníků plenárního zasedání Hospodářského a humanitárního fóra je velmi reprezentativní. Domnívám se, že je symbolické, že program summitu Rusko-Afrika začíná právě touto významnou událostí. Její motto – „Technologie a bezpečnost v zájmu suverénního rozvoje ve prospěch člověka“ – zní skutečně aktuálně. My samozřejmě budeme diskutovat o celé řadě otázek finanční, obchodní, investiční, vzdělávací a sociální agendy v souvislosti s dynamickými změnami, které ve světě probíhají v digitální a informační sféře. Hlavní orientace je přitom na posilování blahobytu našich občanů, zlepšování jejich životních podmínek a řešení naléhavých problémů.

Podotýkám, že v rámci odborných zasedání fóra, která se věnují energetice, logistice a dopravě, zemědělství, financím a zdravotnictví, probíhá řada užitečných a konstruktivních diskusí. Posuzují se perspektivní nápady a návrhy na nové vzájemně výhodné společné projekty, konkrétní praktická ujednání a obchodní smlouvy.

•

Potenciál Afriky je všem zřejmý. Například průměrné roční tempo růstu HDP na tomto kontinentu za posledních 20 let – 4-4,5 % ročně – je vyšší než světový průměr. Počet obyvatel se blíží 1,5 miliardy a roste rychleji než kdekoli jinde na světě. Je také charakteristické, že růst střední třídy, která tvoří hlavní poptávku po moderním zboží a službách, předstihuje podobné ukazatele ve většině regionů světa.

Rusko, reprezentované oficiálními kruhy, podnikatelskou sférou i veřejností, má upřímný zájem na dalším prohlubování mnohostranných obchodních, investičních a humanitárních vazeb s kontinentem, který odpovídá potřebám všech našich zemí a přispívá ke stálému růstu a prosperitě. Podotýkám, že v loňském roce dosáhl rusko-africký obchodní obrat **18 miliard dolarů**. To je jeden ze zřejmých výsledků summitu Rusko-Afrika v Soči. Jsem přesvědčen, že společně můžeme v dohledné budoucnosti obchod ještě radikálněji zvýšit. A mimochodem, jen v první polovině letošního roku se objem exportně-importních operací s africkými zeměmi zvýšil o více než třetinu. Dobře vypadá i **struktura obchodního obratu**: více než 50 procent ruských dodávek do Afriky tvoří **stroje a zařízení, chemické výrobky a potraviny**.

Chápeme význam nepřetržitých dodávek potravin do afrických zemí – je to důležité pro socioekonomický rozvoj a udržení politické stability. Proto jsme vždy věnovali a nadále budeme věnovat zvláštní pozornost dodávkám pšenice, ječmene, kukuřice a dalších obilovin našim africkým přátelům, včetně humanitární pomoci v rámci potravinového programu OSN.

Vážení přátelé, čísla hovoří sama za sebe: v loňském roce vzrostl obchod se zemědělskými produkty mezi Ruskem a africkými zeměmi o 10 % na 6,7 miliardy dolarů a v lednu až červnu letošního roku se již zvýšil o rekordních 60 %. V roce 2022 Rusko vyvezlo do Afriky 11,5 milionu tun obilovin a jen za prvních šest měsíců letošního roku téměř 10 milionů tun. A to i přes nezákonné sankce uvalené na náš vývoz, které vážně ztěžují dodávky ruských potravin, komplikují dopravu, logistiku, pojištění a bankovní platby.

Vzniká paradoxní obraz: na jedné straně západní země brání dodávkám našeho obilí a hnojiv, na druhé straně – řeknu to na rovinu – nás pokrytecky viní ze současné krizové situace na světovém trhu s potravinami. Tento přístup se projevil zejména při realizaci tzv. obilné dohody, uzavřené za účasti sekretariátu OSN a původně zaměřené na zajištění globální potravinové bezpečnosti, snížení hrozby hladu a pomoc nejchudším zemím, včetně afrických.

Za téměř rok platnosti této takzvané dohody však bylo z Ukrajiny vyvezeno celkem 32,8 milionu tun nákladu, z kterých více než **70 procent**, vážení přátelé, směřovalo **do zemí s vysokou a nadprůměrnou úrovní příjmů, včetně a především Evropské unie**, zatímco na země jako Etiopie, Súdán, Somálsko a řadu dalších připadala – všimněte si, prosím – **méně než tři procenta** celkového objemu: méně než jeden milion tun.

Rusko se této takzvané dohody zúčastnilo mimo jiné s ohledem na závazky v ní obsažené – totiž že budou odstraněny nelegitimní překážky dodávek našeho obilí a hnojiv na světové trhy. A chci vám říci, že v tomto a především v tomto, spočívá pomoc nejchudším zemím.

Ve skutečnosti se nestalo nic z toho, co jsme vyjednali a co nám bylo slíbeno. Žádná z podmínek dohody, která se týkala vyjmutí ruského vývozu obilí a hnojiv na světové trhy ze sankcí, nebyla splněna. Ani jedna. **Překážky byly kladeny i našim bezplatným dodávkám** hnojiv do nejchudších zemí, které je potřebují – právě jsme se s kolegy setkali, s vedením Africké unie. Z 262 tisíc tun těchto hnojiv zablokovaných v evropských přístavech se nám podařilo odeslat pouze dvě várky: pouze 20 tisíc tun do Malawi a 34 tisíc tun do Keni. Zbytek zůstal v rukou Evropanů. A to i přesto, že se jednalo o čistě humanitární akci, na kterou by se v zásadě neměly vztahovat žádné sankce.

Dobře, někdo nechce, aby se Rusko, jak někteří říkají, „obohacovalo“ a směřovalo peníze na vojenské účely. Ale tohle je bezúplatná dodávka! Ne, nepouštějí. Nehledě na všechny ty prázdné řeči o tom, že chtějí pomáhat nejchudším zemím.

Vzhledem k uvedeným skutečnostem jsme odmítli tuto „dohodu“ dále prodlužovat. Již jsem řekl, že naše země je schopna nahradit ukrajinské obilí jak na komerční bázi, tak ve formě bezúplatné pomoci nejpotřebnějším zemím v Africe, tím spíše, že letos opět očekáváme rekordní úrodu.

Abych byl konkrétní, dodám, řeknu: v nejbližších měsících, v příštích třech až čtyřech měsících, jsme připraveni poskytnout Burkině Faso, Zimbabwe, Mali, Somálsku, Středoafrické republice,

Eritreji 25-50 tisíc tun obilí zdarma a zajistíme bezplatné dodávky těchto produktů spotřebitelům.

Zajímavých bude zřejmě ještě několik čísel. Ukrajina v minulém zemědělském roce vyprodukovala přibližně 55 milionů tun obilí. Vývoz činil 47 milionů tun – poměrně hodně, z toho 17 milionů tun pšenice. A **Rusko**, vážení kolegové, loni **sklidilo 156 milionů tun obilí. Vyvezlo 60 milionů tun**, z toho 48 milionů tun pšenice.

Podíl Ruska na světovém trhu s pšenicí činí 20 %, podíl Ukrajiny necelých 5 %. To znamená, že právě Rusko významně přispívá k celosvětové potravinové bezpečnosti a je solidním a odpovědným mezinárodním dodavatelem zemědělských produktů. A ti, kdo tvrdí, že to není pravda, že je to pouze zajištění této takzvané obilné dohody na vývoz ukrajinského obilí, prostě překrucují fakta a říkají nepravdy. Ve skutečnosti je to praxe některých západních zemí již desítky let, ne-li staletí.

Naše země bude i nadále podporovat státy a regiony v nouzi, a to i svými humanitárními dodávkami. Snažíme se aktivně podílet na vytváření spravedlivějšího systému rozdělování zdrojů a děláme vše pro to, abychom zabránili celosvětové potravinové krizi.

V zásadě jsme přesvědčeni, že při použití vhodných zemědělských technologií a správné organizaci zemědělské výroby se Afrika může v dlouhodobém horizontu nejen sama uživit a zajistit si potravinovou bezpečnost, ale také se stát vývozcem různých druhů potravin. A ze strany Ruska bude pouze podpora, o tom vás ujišťuji.

Zrovna včera jsme o tom s kolegy hovořili při našich bilaterálních setkáních a afričtí kolegové mi říkali: my máme schopnost vyrábět potraviny – potřebujeme technologie a odpovídající podporu. Rusko je ze své strany připraveno podělit se s africkými zeměmi o své zkušenosti v oblasti zemědělské výroby a poskytnout pomoc při zavádění nejmodernějších technologií.

Máme také zájem o další rozvoj spolupráce s africkými zeměmi **v oblasti energetiky**. Tato spolupráce má základy v bohatých zkušenostech: v průběhu let sovětské a ruští specialisté vyprojektovali a postavili v Angole, Egyptě, Etiopii a dalších zemích kontinentu velké energetické uzly o celkovém výkonu 4,6 gigawattů, čímž vytvořili celkem – to bych rád zdůraznil a upozornil vás na to, vážení přátelé – čtvrtinu všech hydroenergetických kapacit v Africe.

V současné době ruské společnosti realizují nové oboustranně výhodné projekty, jejichž cílem je uspokojit rostoucí potřeby afrických ekonomik v oblasti paliv a výrobních kapacit, aby Afričanům poskytly přístup k cenově dostupným a spolehlivým, udržitelným a ekologickým zdrojům energie.

V současné době je v různém stupni rozpracovanosti více než **30 perspektivních energetických projektů** s ruskou účastí v 16 afrických zemích. Celková kapacita energetických projektů, na kterých pracujeme, je přibližně 3,7 gigawattů. Naše společnost RusHydro nabízí africkým partnerům širokou škálu služeb – od projektování a dodávek zařízení až po modernizaci a výstavbu nových výrobních zařízení na klíč. Gazprom, Rosněft, Lukoil a Zarubežněft jsou naše společnosti, které se podílejí na rozvoji ropných a plynových polí v

Alžírsku, Egyptě, Kamerunu, Nigérii a Konžské republice. Za poslední dva roky se vývoz ruské ropy, ropných produktů a zkapalněného zemního plynu do Afriky zvýšil 2,6krát.

Rosatom, naše přední společnost v oblasti využívání jaderné energie, staví v Egyptě jadernou elektrárnu Dabaa. Zároveň může naše státní korporace poskytnout africkým zemím své jedinečné zkušenosti a bezkonkurenční technologie v oblasti neenergetického využití „mírového atomu“, například v medicíně a zemědělství.

Zvláštní význam má prohlubování rusko-africké **průmyslové spolupráce**. Naše průmyslové výrobky, včetně automobilů, stavebních strojů atd., jsou na kontinentu široce známé a je po nich velká poptávka; vyznačují se dobrou kvalitou, spolehlivostí a snadnou obsluhou. V Africe existují speciální servisní střediska pro údržbu ruských strojů.

Jsou vyvíjeny nové nástroje pro zvýhodněné úvěry na africký nákup našich průmyslových výrobků, jejich dopravu na kontinent a poprodejní servis. Ruská exportní úvěrová a investiční pojišťovna poskytuje pojistné krytí úvěrů. Vytváří se leasingový mechanismus orientovaný na Afriku a specializovaný investiční fond, který se bude podílet na financování infrastrukturních projektů. V Egyptě – včera jsem hovořil se svým kolegou, prezidentem Sísím – jednáme a doufám, že v blízké budoucnosti spustíme provoz **ruské průmyslové zóny v oblasti Suezského průplavu**. Očekáváme, že výstavba prvních výrobních zařízení tam bude zahájena již letos a v budoucnu se vyrobené zboží bude vyvážet do celé Afriky.

Rusko jako jeden z lídrů v oblasti informačních a komunikačních technologií rozšiřuje spolupráci s africkými zeměmi v oblasti informační bezpečnosti, umělé inteligence a digitální ekonomiky. Máme dobré zkušenosti s vytvářením a využíváním informačních technologií při správě daní, registraci vlastnických práv, poskytování elektronických služeb státní správy občanům, právníkům osobám a firmám. Můžeme pomoci zainteresovaným africkým zemím při zavádění podobných systémů a jsme vždy připraveni podělit se o své zkušenosti v souvislosti s technologickým rozvojem.

Pro další rozšíření celé škály obchodních a hospodářských vazeb je důležité, aby se při finančním vypořádání obchodních transakcí důrazněji **přešlo na národní měny, včetně rublu**. V tomto ohledu jsme připraveni spolupracovat s africkými zeměmi na rozvoji jejich finanční infrastruktury a na napojení bankovních institucí na systém přenosu finančních zpráv vytvořený v Rusku, který umožňuje provádět přeshraniční platby nezávisle na některých stávajících a omezujících západních systémech. To pomůže zlepšit udržitelnost, předvídatelnost a bezpečnost vzájemné obchodní výměny.

Rusko se také aktivně angažuje v přeorientování dopravních a logistických toků směrem ke státům globálního jihu, včetně samozřejmě Afriky. Cílem mezinárodního dopravního koridoru Sever-Jih, který rozvíjíme, je zajistit ruskému zboží přístup k Perskému zálivu a Indickému oceánu, odkud se bude moci nejkratší námořní cestou dostat i na africký kontinent. Tento koridor lze samozřejmě využít i v opačném směru k dodávkám afrického zboží na ruský trh.

Propojení dopravního koridoru Sever – Jih s Afrikou, spuštění pravidelných lodních nákladních linek – to je to, o co usilujeme – **otevření ruského dopravního a logistického centra** v jednom

z přístavů na africkém východním pobřeží by bylo dobrým počinem, dobrým začátkem tohoto společného díla. Považujeme za velmi důležité zajistit širší pokrytí afrického kontinentu přímými lety a podílet se na rozvoji africké železniční sítě – to jsou naléhavé úkoly, na nichž navrhujeme našim africkým přátelům spolupracovat.

Rusko má zájem na posílení mnohostranných vazeb se všemi regionálními hospodářskými integračními sdruženími a strukturami působícími na kontinentu. Jsme například pro navázání spolupráce mezi Eurasijským ekonomickým svazem, který je největším integračním projektem, jehož se Rusko účastní, a africkou kontinentální zónou volného obchodu, jež vzniká v rámci Africké unie. Jsme také připraveni sdílet naše integrační zkušenosti s africkými partnery prostřednictvím Svazového státu Ruska a Běloruska.

Dnes se uskuteční pracovní oběd za účasti hlav států a předsedů vlád zemí, které v současnosti vedou hlavní regionální organizace v Africe, a vedoucích výkonných orgánů těchto sdružení. Naším africkým partnerům hodláme nabídnout naše výdobytky v tak důležitých integračních otázkách, jako je **odstranění omezení v rámci jednotného trhu, fungování zón volného obchodu** a provádění koordinovaných zemědělských, průmyslových a dalších odvětvových politik. Jsem přesvědčen, že takováto komplexní spolupráce na bilaterální i multilaterální bázi umožní kvalitativně i kvantitativně posílit hospodářské vazby s Afrikou. Rád bych také upozornil na skutečnost, že při rozvoji spolupráce v hospodářské a humanitární oblasti prokázaly svou účinnost bilaterální mezivládní komise. Dnes je však Rusko má pouze s každou třetí zemí kontinentu, tedy s 18 zeměmi na 54 zemí. V této souvislosti navrhujeme, aby zainteresované a dosud nepokryté africké státy zvážily vytvoření takových komisí spolu s námi. Jsme na to samozřejmě připraveni a věříme, že by to bylo užitečné.

Jsme také připraveni rozšířit síť ruských obchodních misí působících v Africe, zvýšit počet ekonomických poradců, aťšé v oblasti zemědělství, vzdělávání, vědy a informačních a komunikačních technologií.

Vážení přátelé!

Budeme i nadále věnovat maximální pozornost posilování **kulturních, vědeckých, vzdělávacích, sportovních a mládežnických výměn** mezi Ruskem a africkými státy. I zde má naše země co nabídnout.

Tradiční oblastí rusko-africké spolupráce samozřejmě byla a zůstává příprava kvalifikovaného personálu – právě jsme o tom hovořili na setkání s vedením Africké unie.

V současné době studuje na ruských univerzitách téměř 35 000 studentů z Afriky a jejich počet každoročně roste. Kvóta pro studium Afričanů na náklady federálního rozpočtu se za tři roky zvýšila dvaapůlkrát a pro příští akademický rok bude činit více než 4 700 osob.

V Africe se plánuje otevření poboček předních ruských univerzit. Úzká spolupráce s africkými vzdělávacími institucemi je navazována také v rámci rusko-africké univerzitní sítě. Zmíním, že 26. července, v předvečer našeho fóra, byla na Petrohradské báňské univerzitě podepsána dohoda o vytvoření rusko-afrického konsorcia technických univerzit „Nedra

Afrika“, které předpokládá společnou přípravu odborníků pro komplex nerostných surovin. Myslím, že jde o velmi důležitou a zajímavou oblast spolupráce.

Budeme i nadále pomáhat našim africkým přátelům v rozvoji nejen vysokého, ale i všeobecného a středního odborného školství, v přípravě učitelů, lektorů a technického personálu pro školy a učiliště a v zakládání společných škol, pro které se již nyní připravují upravené metodické materiály na základě syntézy ruských a afrických národních vzdělávacích programů.

Navrhujeme prozkoumat možnost **zřízení škol v Africe, které by vyučovaly předměty v ruštině**. Jsem přesvědčen, že realizace těchto projektů – studium ruského jazyka a zavádění vysokých vzdělávacích standardů naší země – položí nejlepší základ pro další oboustranně výhodnou rovnocennou spolupráci.

V příštím roce by měla zahájit svou činnost mezinárodní organizace ruského jazyka, která bude otevřena všem zemím, kde lidé mají rádi a chtějí používat ruský jazyk a kde lidé mají rádi a zajímají se o ruskou kulturu. Zveme naše africké partnery, aby se k této práci připojili.

Ve 28 afrických zemích byl zahájen projekt na vytvoření otevřených vzdělávacích center, která budou **školit učitele** a vychovatele předškolních, základních a středních škol. Za tímto účelem plánujeme výrazně zvýšit počet afrických studentů na ruských pedagogických univerzitách.

Více než 10 000 Afričanů z těch, kteří v současné době studují v Rusku, se vzdělává v lékařských oborech. Zdravotnictví a boj proti epidemiím je důležitou oblastí rusko-africké spolupráce. Rád bych připomněl, že Rusko bylo jednou z prvních zemí, která přišla africkým zemím na pomoc během pandemie koronaviru: do afrických zemí jsme bezplatně poslali miliony ruských testů a společně s Jihoafrickou republikou jsme provedli vědecký výzkum nových kmenů nebezpečného viru. Jen v posledních měsících jsme našim partnerům z Demokratické republiky Kongo předali dvě ruské mobilní laboratoře a pokračovali ve vybavování rusko-guinejského centra pro studium infekcí ve městě Kindia, kde bylo vyvinuto více než 20 diagnostických přípravků. Asi 1500 místních specialistů bylo vyškoleny ruské metodice prevence a kontroly infekcí. Bylo také založeno společné centrum pro studium infekcí v Burundi.

Byl připraven rozsáhlý ruský program pomoci Africe v boji proti infekcím až do roku 2026, na který je vyčleněno 1,2 miliardy rublů. V jeho rámci bude do zemí kontinentu dodáno 10 mobilních laboratoří, vyškoleny stovky odborníků a bude prováděn společný výzkum.

Každoročně přibývá výměn mládeže mezi Ruskem a Afrikou. Zástupci afrických zemí se každoročně účastní programu krátkodobých studijních cest mladých představitelů politických, společenských, vědeckých a obchodních kruhů do naší země v rámci programu Nová generace. Udržujeme také styky s těmi Afričany, kteří se vzdělávali v Rusku. Velmi mě nyní potěšilo, že jsem na předchozím setkání mohl mluvit s kolegy, kteří hovoří plyně rusky.

Rád bych využil této příležitosti a pozval mladé africké přátele, aby v březnu 2024 přijeli do naší země, do Soči, na Světový festival mládeže. Jedná se o rozsáhlé fórum, na kterém se sejdou mladí lidé z celého světa. Očekává se účast více než 20 000 zástupců z více než 180 zemí.

Přikládáme velký význam i spolupráci v oblasti tělesné kultury a sportu. Jsme připraveni dále rozvíjet vztahy se sportovními federacemi afrických zemí. Navrhujeme zintenzivnit spolupráci

mezi sportovními univerzitami Ruska a afrických zemí, realizovat univerzitní výměny, dobrovolnické programy a pořádat společná utkání v různých sportech mezi vzdělávacími institucemi a univerzitami. Zveme sportovce z Afriky k účasti na Mezinárodním univerzitním sportovním festivalu v srpnu v ruském Jekatěrinburgu na Urale a také na Hry budoucnosti, které se budou konat v únoru až březnu 2024 v Kazani a představují jedinečné spojení dynamických sportovních disciplín s nejpoblárnějšími videohrami a technologickými zařízeními. Nový formát soutěže je navržen tak, aby kombinoval klasické a inovativní sporty.

Ruská strana je rovněž odhodlána rozvíjet spolupráci s africkými zeměmi a africkým kontinentem v oblasti **masové komunikace**, včetně výměny obsahu, organizace vzdělávacích kurzů pro pracovníky a studenty médií a pořádání experimentálních akcí. Již nyní se pracuje na otevření zastoupení předních ruských médií v Africe: zpravodajské agentury TASS, Russia Today, televizního kanálu RT, VGTRK a Rossijskaja gazeta. Navrhujeme pracovat na vytvoření společného informačního prostoru Ruska a Afriky, v jehož rámci budou ruskému a africkému publiku vysílány objektivní, nezkršené informace o dění ve světě.

Závěrem bych rád zopakoval, že Rusko má upřímný zájem na dalším všestranném rozvoji a prohlubování obchodní, hospodářské a humanitární spolupráce se všemi africkými zeměmi. Jsem přesvědčen, že práce tohoto fóra a tematická setkání, kulaté stoly a jednání, která se v jeho rámci konají, budou nepochybně užitečné a přispějí k dosažení všech našich společných cílů.

Děkuji vám za vaši trpělivost a pozornost. Děkuji.

Videa: <https://www.youtube.com/watch?v=DlIfErRN Bs>

<https://www.youtube.com/watch?v=-5K1YoyP6jl>

<https://www.czechfreepress.info/rusko/projev-ruskeho-prezidenta-putina-na-summitu-rusko-afrika-dne-27-7-2023.html>